Tullverket

IT-avdelningen

Hans Broström

YTTRANDE

Datum
2026-09-30

Dnr
TV-2026-16205

Ert datum
2026-07-10

Er referens
Fi2026/01676

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se (kopia)

P - Publik Information

Europeiska kommissionens förslag till förordning om utveckling av moln och AI KOM (2026) 502

Av EU-kommissionen benämnt *Proposal for the Cloud and AI Development Act (CADA)*

Tullverket har granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslagen kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket ställer sig positivt till EU-kommissionens förslag att stärka EU:s kapacitet, konkurrenskraft och digitala suveränitet inom moln- och AI-området. Moln- och AI-teknik är av avgörande betydelse för digitaliseringen av den offentliga sektorn.

Ett gemensamt europeiskt ramverk för att bedöma molntjänsters skydd mot tredjelandsrisker ligger i linje med Tullverkets behov av säker och pålitlig hantering av känslig verksamhetsinformation.

Tullverket har även tagit del av Regeringskansliets faktapromemoria (2025/26:FPM99) och ställer sig bakom de ståndpunkterna i promemorian.

Tullverket vill även lämna följande synpunkter avseende vissa delar av förslaget där myndigheten anser att särskilda förtydliganden behövs för att förslaget ska vara praktiskt genomförbart.

Artikel 25 – Nationell behörig myndighet och ansvar för riskbedömningen

Förordningen anger att medlemsstaterna ska utse en nationell behörig myndighet och genomföra riskbedömningar av offentlig verksamhet, men reglerar inte hur ansvaret ska fördelas nationellt. Tullverket vill dock framhålla att det i det fortsatta arbetet behöver

Tv 292.2 Utgåva 4 Mars 2025

klargöras vilken myndighet som ska ha denna roll i Sverige och hur ansvaret för riskbedömningen ska fördelas mellan nationell nivå och berörda sektorsmyndigheter.

Artikel 29 – Riskbedömning

Tullverket anser att bestämmelsen i artikel 29.6 behöver ge tillräckligt utrymme för migrering av komplexa och verksamhetskritiska tjänster.

Enligt förslaget ska en migrering till ny molntjänst, som följer av riskbedömningen, genomföras inom en övergångstid som inte får överstiga tolv månader. Sådan migrering inkluderar vanligtvis upphandling, tekniska anpassningar, dataflytt, säkerhetsbedömning och införande. En absolut tolvmånadersgräns kan medföra stora risker för verksamhetens kontinuitet och säkerhet. Tullverket anser därför att bestämmelsen bör medge en längre övergångstid i särskilt motiverade fall.

Tullverket önskar även tydligare bestämmelser om hur redan ingångna molnavtal ska hanteras vid regelverkets ikraftträdande och föreslår därför att förordningen kompletteras med tydliga övergångsbestämmelser för befintliga avtal (vilka kan ge omfattande omställningskostnader och omförhandlingar med potentiellt stor påverkan).

Artikel 30 – Upphandling (och krav på unionsförsäkringsnivå gällande risknivåer, suveränitet)

Tullverket är positivt till ett EU-ramverk för molntjänstleverantörer med gemensamma kriterier för olika tillitsnivåer avseende säkerhet och suveränitet. Det bör kunna ge större möjligheter att kvalitativt bedöma leverantörer, i förhållande till den egna informationsklassificeringen. Det är samtidigt av stor vikt att myndigheter ges möjlighet att ha en riskbaserad och proportionerlig ansats som tar tillvara möjligheterna med moln- och AI-tjänster men även tar hänsyn till behovet av ökat digitalt självbestämmande och cybersäkerhet. Kommissionens befogenheter behöver vara tydliga och avgränsade så att medlemsstaternas handlingsutrymme säkerställs.

Tullverket vill även framhålla att suveränitetsramverkets nivåer behöver kunna samordnas tydligt med medlemsstaternas nationella säkerhetsskydds- och sekretessreglering, så att de olika regelverken inte medför otydlig eller motstridig rangordning för myndigheter som hanterar känslig information.

Dessa krav på nivåer kommer påverka Tullverkets upphandlingar där anpassningar behöver göras beroende på krav för dessa tillitsnivåer. Tullverket anser att det är viktigt att medlemsstaters upphandlande myndigheter ges tillräckligt handlingsutrymme, t ex gällande valet av tilldelningskriterier.

I detta sammanhang är det även viktigt att hänsyn tas till cybersäkerhetsperspektivet för att ge fortsatt möjlighet för medlemsstaterna att systematiskt identifiera och hantera de risker som kan uppstå, t ex vikten av att säkra skyddsvärd information mot obehörig åtkomst.

Tullverket stödjer principen om att kraven på molntjänster ska anpassas till verksamhetens risknivå men anser att reglerna måste vara praktiskt tillämpbara om och när marknaden

saknar funktionellt och säkerhetsmässigt lämpliga tjänster, dvs avsaknad av lämpliga alternativ. Ett alltför begränsat utbud av erkända tjänster kan göra det svårt för en myndighet att samtidigt uppfylla krav på verksamhetsfunktionalitet, säkerhet, kontinuitet och kostnadseffektivitet. Lämpligen tas undantagsregler fram om detta skulle inträffa.

Ärendets handläggning

I detta ärende har avdelningschefen för IT-avdelningen Fredrik Lundström beslutat. Föredragande har varit enhetschefen för IT-strategienheten Hans Broström. Generaltulldirektören har informerats om remissvaret.

TULLVERKET

Fredrik Lundström

Kopia till:

Tullverket

Ledningen
Kommunikationsavdelningen (Redaktionen)
Rättsavdelningen
Underrättelseavdelningen
Förvaltningsavdelningen
IT-avdelningen